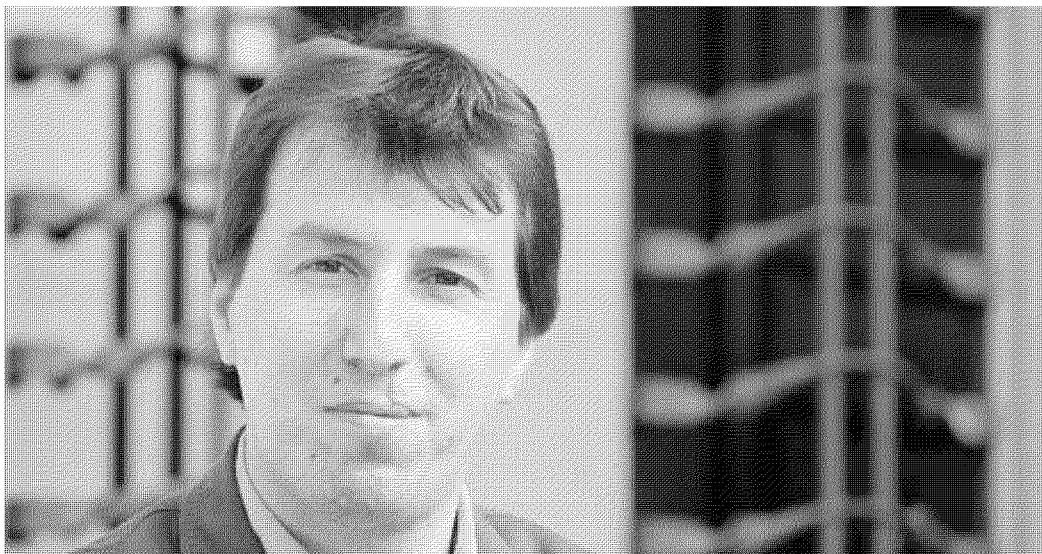


## L'ENTREVISTA

Javier Abel Menéndez

CAP D'INVESTIGACIÓ TRANSLACIONAL DE L'ICO A GIRONA



Javier Abel Menéndez Menéndez és doctor en bioquímica i biologia i investigador de l'Institut Català d'Oncologia ■ LLUÍS SERRAT

## “Aquí la investigació no s'entén com un bé social”

Teia Bastons

### Què és la investigació translacional?

És la que dona resposta a un problema clínic. Un metge té un problema, per exemple que un tractament contra el càncer funciona amb un pacient però no amb un altre. Això s'investiga al laboratori i perquè sigui investigació translacional hem de donar una resposta que aportí un benefici al pacient.

### La notícia és el seu treball per demostrar que l'oli d'oliva serveix per lluitar contra el càncer.

L'oli verge extra, sí. Als països mediterranis hi ha menys càncer de mama i això està relacionat amb la nostra alimentació, amb els components bioactius de determinats aliments. Es tracta de demostrar científicament que l'oli verge té molècules que podem aïllar i que ataquen l'origen del càncer i l'envelliment.

### Les empreses del sector es deuen barallar per finançar aquesta investigació.

De moment es limiten a donar-me un copet a l'esquena. Quan fa uns anys vaig parlar d'això als Estats Units va sortir a tots els mitjans. Però aquí no s'entén la investigació com un bé social.

### Ens falta cultura d'investigació?

Sí. Als Estats Units no és que siguin més intel·ligents sinó que tenen més mitjans. I a Alemanya, en plena crisi, van augmentar el pressupost destinat a investigació.

**Oli medicinal.** Nascut a Oviedo fa 39 anys, el biòleg Javier Abel Menéndez va arribar el 2006 a Girona directament dels Estats Units després de fer-hi una estada postdoctoral de cinc anys. Defensa la investigació “perifèrica” que li permet demostrar els beneficis de l'oli d'oliva verge extra.

### I aquí?

Es va retallar i hem perdut una oportunitat històrica. Som dels investigadors més ben preparats i ens sabem espavilar perquè tenim pocs mitjans. Però si el govern no s'espavila no agafarem mai el tren de la investigació.

### Què es pot fer perquè la seva feina es vegi com un bé social?

Els investigadors també hem de fer el *mea culpa*. Falla la comunicació. Hem d'explicar a la societat què fem als laboratoris amb els diners públics. Hem d'acostar la ciència a la societat i les institucions també han d'entendre que en el futur ens enfrontarem a problemes bio-

mèdics i que hem de poder donar-hi resposta.

### A Catalunya estem preparats?

Els últims anys s'han fet passos adequats i s'ha fet una aposta forta en infraestructures. Però no es pot caure en el provinçianisme, cal ser atractius per atraure professionals.

### Professionals que no han d'anar sempre a Barcelona, com és el seu cas.

Sóc un gran defensor de la investigació perifèrica. Per què s'ha de centralitzar? Per què no es pot fer a Girona o Lleida una investigació a una altra escala però de qualitat?

### Menys, però de més qualitat.

Malgrat els recursos econòmics limitats, el poc que fem les quatre persones que treballem a la unitat a Girona ha de ser de qualitat, que tingui projecció. I a vegades se'ns reconeix més a fora. Hem obtingut bons resultats fins i tot davant la desconfiança del sector biomèdic català perquè ho fèiem des de Girona.

### Com les investigacions per combatre càncers de mama agressius amb medicaments per a la diabetis i l'obesitat?

Hem vist que inhibeixen les cèl·lules mare tumorals, ja no són immortals. I des de l'ICO de Girona es coordinarà l'assaig clínic a diferents centres de tot l'Estat. Ens han concedit 70.000 euros i és que era una aposta clara.

### Sempre pendent del finançament?

Dedico un 80% dels temps a la gestió. ■